

Anul VIII, nr. 30, Trim. II
13 aprilie 2022
32 pagini

Litera 13

revistă manifest

M-am născut cocoșat
Salonul de Plastică Mică. Brăila 2022
Underground-ul Metal din România

Litera 13

revistă manifest

Cuprins

Mihai VINTILĂ	Spiritul critic și camera literaturii române Litera 13 în social media Premiile revistei Litera 13 pentru anul 2021 Virgil Andronescu publică poezii în Literatura și Arta. Un articol de Mihai Vintilă le însoțește Virgil Andronescu primește premiul pentru poezie al revistei Teleormanul cultural pentru anul 2021 Mihu Iancu și Mihai Vintilă invitați la Express Tv M-am născut cocoșat
Doina DABIJA	Poezie
Aurelius BELEI	Poezie
Nicolai TĂICUȚU	Mitrea GHINEA.Scorpia cu ochi albaștri
Lucia PĂTRAȘCU	O dilemă
Mircea CĂRBUNARU	Cămașa roasă la guler
Dan HașDean	Daruri literare. În obiectiv criticul Dumitru Anghel
Mihai VINTILĂ	Poezie
Nicoleta TUDOR	Salonul de Plastică Mică.Brăila 2022
Hugo MĂRĂCINEANU	Poezie
Alexandru HALUPA	Poezie
Ciprian VESTEMEAN	Ariciul literar
Toni MARȚIAN	Călimara lui Luther
Virgil ANDRONESCU	Doar mirare
Mihu IANCU	Deconstructivism
Emanuel POPE	Un poet din stirpea marilor tragici
Valeriu GĂUREANU	Aripi
Bogdan BOERU	Zig-zag brăilean Underground-ul Metal din România Semnal

Coperta întâi reproduce un tablou de Cristian Radu.

Redacția

Strada Principală nr.2, comuna Siliștea, județul Brăila
office@infoest.ro

Redactor-șef : Mihai Vintilă

Secretar: Alexandrina Iordache

Rubrici: Dumitru Anghel (membru U.S.R.), Hugo Mărcineanu (membru U.A.P.), Alexandru Halupa,
Lucia Pătrașcu, A.G. Secară (membru U.S.R.), Virgil Andronescu,
prof. Mihu Iancu, Zeno Halupa, Alexandru Costin Tudor.

Revista este publicată de Editura InfoEST. Apare trimestrial.

ISSN 2393 – 1248 | ISSN-L 2393 – 1248

13 aprilie 2022 – 12 iulie 2022

În perioada 2015-2017 dramaturgul **Ion Bălan** (1934-2017) a fost director fondator.

Mihai VINTILĂ

Spiritul critic și camera literaturii române

Spiritul critic lipsește din ce în ce mai mult din revistele zilelor noastre. Nu există o putere care să spună stop celor care mâzgălesc hârtia doar pentru a obține o pensie de scriitor. Spiritul critic a obosit. S-a dus să se uite la televizor, să vadă cum alții ne rescriu istoria. De scârbă și-a pus capul în palme, cu privirea pierdută înspre pământ, ca într-un Gânditor apocaliptic.

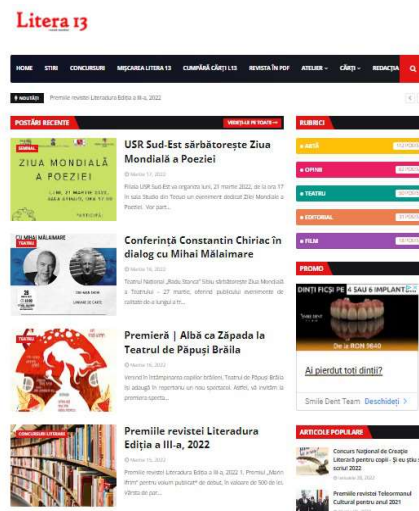
De ce nu mai avem acest spirit critic. Pentru că, pe zi ce trece, nu mai avem un simț al măsurii. Știi că scrii ca acum 100 de ani, că la limba română te-ai târât toată viața cu nota cinci, dar, ai aflat, de la un prieten, membru U.S.R, că poți primi un supliment la pensie dacă ești scriitor! Păi să-i dăm bătaie! S-or găsi alți interesați care să-ți preamărească producția submediocră. În fond, asta, chiar nu contează, cât timp se face într-o revistă care contează la dosar!

Ruperea de realitate a mării majorități a cronicarilor literari a dus la o situație paradoxală pentru o țară europeană: aproape nu mai avem critică de întâmpinare! Valuri de cărți nu vor fi citite, nu vor fi semnalate publicului pentru că, e mai simplu să scrii despre fanarioți, decât de scriitorii submediocri de azi. În fond, un fanariot, nu-ți poate trimite o piatră în geam!

Bunul simț cred că se odihnește alături de spiritul critic pe aceeași canapea. Esteticul le dă roată și comentează incoerent. Singurii care dansează în această cameră a literaturii române sunt banul și pila. Lor le merge bine, ei nu au muștrări de conștiință. În fond, ce mare răutate fac, introducând în tagma scriitorilor toți analfabeții funcționali. Ei nu vor să rămână în literatura română! Ei vor doar pensie!

Noua formă grafică își demonstrează succesul

Suntem siguri că cititorii noștri au observat noua formă grafică a site-ului revistei. Lansată în urma unor cercetări de specialitate, aceasta pune accent pe o mai simplă prezentare a informației și desigur, pe accesul mult mai facil la revista în format electronic. De la lansarea ei, traficul site-ului nostru s-a dublat.

Am depășit 17 mii de vizualizări

După un an de prezență pe platforma de youtube, *Litera 13* se poate mândri cu 97 de abonați și peste 17 mii de vizualizări.

Avem, în acest moment, peste 100 de materiale video disponibile. Rubricile sunt dedicate prezentărilor de carte, poeziei, evenimentelor culturale, istoriei și interviurilor cu scriitori.

Puteți vedea activitatea noastră căutând pe platforma youtube *Litera 13*. Dacă vreți să fiți la curent cu activitatea noastră vă puteți abona.

Facebook ne ajută să ținem legătura

Având în vedere prezența revistei noastre pe platforma de social media *facebook*, putem concluda că aceasta este pozitivă. Prin intermediul acestei platforme, am început să fim în contact tot mai apropiat, atât cu colaboratorii noștri, dar și cu alți scriitori. Postările noastre au început în acest an să cunoască creșteri importante iar numărul de abonați ai paginii de facebook *Litera 13* se apropie de 800. Avem și peste 700 de aprecieri pozitive.

Premiile revistei Litera 13 pentru anul 2021

Hugo Mărăcineanu

Premiul pentru Proză s-a acordat domnului Hugo Mărăcineanu pentru puterea povestirii din romanul *Die Chronik. Letopiseș.*

Valentin Popa

Premiul pentru Critică Literară s-a acordat domnului Valentin Popa pentru consecvența și profesionalismul cu care scrie despre cărțile scriitorilor brăileni.

Valeriu Ion Găgiulescu

Premiul pentru Poezie s-a acordat domnului Valeriu Ion Găgiulescu pentru volumul *Versuri pulsatorii cu punctuația la cititor*, o adevărată lecție de inovație și inspirație literară.

Premiile revistei Litera 13 vor fi acordate anual. Sperăm ca în anul 2023 să putem organiza o manifestare, în Brăila, pentru a acorda aceste premii într-un cadru festiv.

Virgil Andronescu publică poezii în *Literatura și Arta*. Un articol de Mihai Vintilă le însoțește

Săptămânalul din Republica Moldova, *Literatura și arta*, în numărul 3987 din 10 februarie conține, la pagina 5, un grupaj de poezii semnate de Virgil Andronescu. Acest grupaj este însoțit de articolul *Muscând din vers...* de Mihai Vintilă. Iată că membrii Litera 13 au tot mai mult spor în promovarea propriilor creații.

Virgil Andronescu primește premiul pentru poezie al revistei *Teleormanul cultural* pentru anul 2021

Mihu Iancu și Mihai Vintilă invitați la Express Tv

Mihu Iancu și Mihai Vintilă au fost invitați de realizatorul Viorel Dinescu la emisiunea *Confluente* difuzată de Express TV Galați în data de 7 martie 2022.

Înregistrarea emisiunii poate fi văzută pe canalul de youtube al postului tv.

M-am născut cocoșat

Doina DABIJA

De când mă țin minte, nu am avut niciodată o locuință a mea. Toată viață am umblat dintr-un colț în altul, fără să-mi cunosc rostul, așa cum nu mi-am cunoscut nici părinții.

Nu știu unde m-am născut, care este numele meu sau ce vârstă am.

Dar, pe unde nu am fost, lumea m-a strigat întotdeauna: cocoșatul. La începutul acestei ierni, am găsit o cocioabă părăsită la marginea unui sat și m-am mutat acolo, mulțumindu-i pământului că nu voi mai dormi sub cerul liber. Însă oamenii acestor locuri n-au fost prea încântați de prezența mea. M-au întâmpinat cu înjurături și dispreț, mai ales, din cauza cocoșei mele, care mă obliga să merg tot timpul încovoiat. Așa că, aceștia se fereau de mine ca de-un blestemat al sorții sau ca de unul venit direct din iad. Comportamentul lor însă nu mă deranja, pentru că nici eu nu eram obișnuit să trăiesc printre oameni. Și apoi, răutatea din ei mă făcea să-i văd ca pe niște șerpi cu picioare. De aceea, în zilele de duminică, când se aflau la biserică și străzile erau mai mult pustii, intram în casele lor fără nicio remușcare și furam: haine, linguri, mâncare și orice alt lucru care îmi făcea cu ochiul. Iar faptul că lor le era frică de mine, mă bucura și-mi dădea mai multă putere și curaj.

În una din zile, în timp ce mă aflam, ca de obicei la „datorie”, am observat pe un perete – o bucată de scândură. Avea pe ea o zugrăveală deosebită. Nu știam ce reprezintă, dar era tare frumoasă. Am încercat să-mi amintesc unde am mai văzut ceva asemănător, dar nu-mi venea nimic în minte. Și abia ajuns în locuința mea fără uși și ferestre, am realizat că țin în mână o icoană.

Noaptea care a urmat a fost cea mai grea și cea mai tulburătoare noapte din toată viața mea. Oriunde așezam icoana, aveam impresia că aceasta se uită la mine. Am acoperit-o cu frunze uscate, am învelit-o într-un prosop, am pus-o și sub pernă, dar tot aveam senzația că icoana se uita drept în ochii mei.

Spre dimineață, eram hotărât să scap de ea numaidecât, sau s-o duc înapoi de unde am luat-o. Dar, ajuns în dreptul acelei case, am simțit că sunt gata-gata să mă prăbușesc. Ca și cum, cineva îmi tot lua din puteri.

M-am trezit într-un loc neștiut. Auzeam în jurul meu șușoteli, dar nu puteam să mă mișc. Eram așezat pe ceva tare, ce părea un pat de scânduri. M-am gândit că sunt prins într-un vis din care nu pot să scap, când în clipa următoare am auzit o voce:

- E rece ca un sloi de gheață! N-ar trebui să-l ținem prea mult în biserică. Trebuie îngropat imediat, dar nu în cimitirul din sat. Țsta nu merită să fie așezat alături de morții noștri!
- E și el om, lasă-l bre! interveni altcineva.

Auzind această discuție, m-am indignat și am început să țip: „Proștilor, nu sunt mort, trăiesc! Scoateți-mă de aici! Chiar nu auziți! Sunteți surzi?” Dar, strigătele mele păreau inutile, fiindcă gura mea se încăpățâna să se miște. Și atunci, pentru prima dată am pomenit numele lui Dumnezeu.

Nu știam prea mult despre El, dar am auzit că oamenii I se roagă. Și totuși, nici un răspuns. Atâta liniște și atâta tăcere... Doar alți pași și alte voci:

- Stă prea ridicat! I-ați pus prea multe perne sub cap și ar putea să se răstoarne oricând! vorbi cineva.
- E mort, n-are cum să cadă! Și apoi, la ce cocoșă are doar n-avea să-l punem cu capu-n jos!
- Da, ai dreptate! A stat așa două zile, poate să mai stea încă una!
- Dar, părinte, ce facem cu oamenii de afară? S-au adunat cu toții ca la un mare spectacol. Tot satul a venit să-l vadă pe cocoșat!
- Nu lași pe nimeni să intre! M-ai înțeles? L-or vedea mâine la înmormântare! Ce, n-au văzut un cocoșat urât?

Seara, preotul a suflat în lumânări și a tras zăvorul de la intrare. Iarăși, singur. Atât de singur nu m-am simțit nici la nașterea mea. Dar deodată am auzit de undeva dintr-un colț sau chiar deasupra capului meu un murmur de șoapte ce se asemănau cu niște rugăciuni. Și nu știu de ce, am început să plâng, doar că lacrimile mele alunecau pe dinăuntru.

Și pentru că nu m-am mai rugat până acum niciodată am îndrăznit să spun: "Doamne, dacă mă auzi, dacă poți, primește-mi măcar aceste lacrimi murdare!"

Dimineață, imediat ce preotul a deschis din nou ușa, valul de gură-cască l-au împins cu putere înăuntru, iar acesta pierzându-și echilibrul, a căzut peste mine. Și după o veșnicie de secunde, am deschis ochii.
- A înviat mortul!, a început să țipe mulțimea speriată, făcând un pas înapoi.

M-am ridicat în picioare, mi-am pipăit mâinile și fața, să mă conving că eu sunt eu, când acolo –am văzut icoana. Și am realizat că în tot acest timp, ea s-a rugat pentru mine. Am luat-o de jos și strângând-o la piept mi-am făcut loc printre oameni. Iar din urma mea s-a luat ușor-ușor tot satul.

Nu știam nici eu unde merg, spre cocioaba mea pustie sau spre alt colț de lume, dar nici nu conta. Simțeam că icoana din brațele mele, ea îmi conduce pașii.

Și cu cât înaintam mai mult cocoșa din spatele meu începea încet-încet să se-ndrepte.

Aurelius BELEI

Moartea unui vis

Din bucuria ce mi-ai fost
am crescut sfioasa floare a fericirii
iar din acele petale de taină
mi-am încropit zbor
întotdeauna
dinspre dimineața unui val de rouă
și dus către amurgul unui vis
prin care acum se pășește
doar încet și doar parfumat
de iluzia raiului nostru
când eram frumoși și foarte devreme.

Răsărit nou

Îmi ești
atât de rai
linia perfectă
dintre mirarea mea absolută
așteptând eternitatea
și sfâșierea luminii
din inimă.

Îmi ești
atât de dor
aproape înger regăsit
așternut cumva ca o tăcere
de răsărit nou
și dumnezeiesc de
duios.

pe maluri diferite

în zorii acestei dimineți
doar eu bezmeticesc pe malul
lacului
și nebunul satului care
nu știe ce-i aceea insomnie
pe malul opus mie

eu îl zăresc și cumva îi admir grija
cu care alungă întunericul
el nu mă vede
deși conștientizez că facem
același lucru

sub zarzăr

de n-aș fi fost acolo
zarzărul n-ar fi înflorit

el a înflorit, așteptându-te
amândoi, așteptându-te

dilemă

uitat de mine sunt
în umbra cireșului înflorit -

în urma unui gând de primăvară
ce a intrat val-vârtej pe poarta
grădinii
și-acum nu știe pe unde să iasă

sau, poate, nu vrea să mai iasă!

Nicolai TĂICUȚU

ambient de seară

îmi duc somnul în grădină
și-l anin de-o creangă de cireș

așez ceața fină a serii pled
peste straturile de flori

mă reazem apoi de cumpăna fântânii
și-aștept ca aburul să mă cuprindă
și somnul să mă poarte
pe ramuri de cireș

(cel de acum)

prin arșița zile în bărăgan
purtat de-o adiere neverosimilă
mă luminează umbra unei sălcii

încă un pas
și printr-o arcuire a trupului
peste timp, plonjez
în inazul copilăriei

Din volumul *Balansoar*, editura *Editgraph*, Buzău, 2021.

Mitrea GHINEA Scorpia cu ochi albaștri

Lucia PĂTRAȘCU

Volumul de proză intitulat „Scorpia cu ochi albaștri”, semnat de scriitorul și publicistul Ghinea Mitrea, publicat la editura Lucas, Brăila 2021, cuprinde în cele 376 de pagini povestea devenirii lui Narcis Dimitrie, unul dintre mulții români, care „au luat calea bejeniei, căutând posibilități de viață mai bune pe alte meleaguri ale Europei”. Acest tânăr absolvent al unei facultăți de construcții de mașini, harnic și interesat încă de copil de atelierul de fierărie al unui vecin, nea Vasile, unde, împreună cu prietenul și colegul său Marcel, făcea un fel de ucenicie benevolă, a învățat foarte multe lucruri legate de prelucrarea fierului, dobândind un fel de policalificare practică, fără vreo atestare.

După absolvirea facultății, fără alte speranțe, pregătit în acest fel, Narcis ia hotărârea să plece la Salonic, chemat de prietenul său Marcel, lăsându-și mama singură în Brăila, orașul natal. A găsit de lucru la firma LAKIS, unde face muncă necalificată, locuiește împreună cu prietenul său într-o locuință închiriată, două fete ucrainience, Marisa și Oksana, devin prietenele lor, el urmează cursurile pentru imigranții care vor să învețe limba greacă și astfel viața lui capătă coordonate aproape normale. Însă Narcis dorește mai mult, caută și găsește un alt loc de muncă mai bine plătit și, după probe de abilitate profesională, apreciate de directorul companiei, devine salariat la Compania SOTIRANI. Leafa este mai bună, atribuțiile sunt mai importante, Eleni, „scorpia cu ochi albaștri”, inaccesibila fiică a patronului, devine „frumoasa mea cu ochi albaștri”, după ce relația lor se transformă într-o frumoasă poveste de iubire, finalizată printr-o căsătorie. Au împreună doi copii, un băiat Angis și o fetiță, Ana.

În companie, Narcis avansează pe scară ierarhică, devenind singurul reprezentant, după ce socrul său moare în urma unui accident de circulație și apoi, la nașterea fetiței, moare și Eleni. Narcis, sfătuit de Eleni, o adusese deja în casă pe Oksana, fosta lui prietenă, rămasă văduvă după ce Takis, soțul ei, murise într-un accident de muncă și mamă a unei fetițe, de aceeași vârstă cu Ana. Ea este doică pentru micuța Ana, rămasă orfană la naștere și femeia le alăptează și pe Ludmila, și pe Ana. Aceasta are grijă de cei trei copii, care cresc împreună ca niște frați poligloți, înțelegându-se în limba greacă, română și ucrainiană. După mai mult timp, Narcis s-a căsătorit cu Oksana și o înfiază și pe Ludmila. Însă, niciodată iubirea pentru „scorpia cu ochi albaștri” nu se va șterge din inima lui și săptămânal mergea la cimitir, unde „punea cu pietate un buchet de flori la mormântul cu chipul frumos al grecoacei Eleni, pe care a iubit-o din tot sufletul.” O iubire, ce trece dincolo de timpuri și de întâmplări...

Aceasta este, pe scurt, acțiunea romanului „Scorpia cu ochi albaștri”, semnat de Ghinea Mitrea, despre care autorul însuși spune: „Povestea este inspirată din realitate, ca și personajele cărora li s-a schimbat doar numele.” Cititorul ar putea replica faptul că este aceasta este varianta unui caz fericit, în care un emigrant reușește să se integreze, însă autorul romanului precizează încă de la început: „...fiecare primește ceea ce merită și tot atât cât a dat.” Este chintesența educativă a acestui roman construit cu multă abilitate scriitoricească.

Firul poveștii se desfășoară armonios, autorul îmbogățind tematica simplă cu multiple adăugiri, ce brodează o adevărată dantelărie în jur. Descrierea situației tânărului, care, la fel ca atâția alții, pleacă să-și facă un rost. Situația mamei care rămâne singură și starea ei se va înrăutăți în scurt timp, ajungând la deces. Situațiile capcană în care pot apărea erori conflictuale cu poliția, cum este cazul cu pliculețul de droguri aruncat lângă scaunul lui într-un bar sau, mai târziu, cearceaful „virginității”, găsit în portbagajul mașinii, pus acolo la dorința iubitei pentru a fi aruncat, motiv pentru care are probleme cu poliția, care căuta un violator și ucigaș de femei. La fel de importantă este relația cu angajatorii și cu ceilalți colegi de muncă. Forma de organizare a firmelor private, cu angajări de probă, unde contează foarte mult cinstea și hărnicia. Detalii tehnice despre ceea ce știe să lucreze Narcis, descrieri ce dovedesc abilitatea autorului în domeniu. Felul în care majoritatea patronilor își implică și copiii în organizarea firmei, responsabilizându-i și ajutându-i să se descurce onorabil mai târziu.

Prezentarea personajelor este făcută după toate canoanele (statură, figură, gestică, atitudine, îmbrăcăminte). La fel, descrierile altor țări, vizitate cu prilejul vacanțelor. În Elveția, la ski, cu zăpadă și frig pătrunzător, ori în Australia, cu zile călduroase și nopți reci, cu întinericul austral, vizitarea fermelor cu păsări emu, a deșertului australian și întâlnirea cu populația aborigenă, cu care cei doi fac schimb de obiecte.

Scriitorul Ghinea Mitrea conduce cu abilitate creatoare acțiunea, imprimându-i un stil alert, deși uneori cititorul ar putea fi înșelat de nuanțele amănuntelor, redată în stil balzacian, ceea ce, totuși, nu îngreunează lectura, deoarece autorul presară cu profesionalism secvențe captivante cu întâmplări neașteptate, dar plauzibile, astfel că întregul roman curge într-o plăcută fluiditate. Iar povestea de iubire permite plasarea unor secvențe afectiv erotice, decente și chiar delicate, ceea ce dă o nuanță tentantă pentru cititorii de orice vârstă.

Accentuăm caracteristica de fluiditate, pe care scriitorul Ghinea Mitrea o imprimă romanului construit fără fragmentări, fără împărțirea în capitole, lăsând lejeritatea lecturii să conducă cititorul pe firul întâmplărilor. Sigur că, inspirat de o realitate existentă, autorul prezintă periplul de viață, ce însoțește soarta lui Narcis Dimitrie, urmând un traseu constructiv, ce poate fi realizat doar prin „cinste, corectitudine și perseverență ... ajutat, ce-i drept, și de providență.”

Cu multă acuratețe, scriitorul Ghinea Mitrea pășește prin viața personajelor, evidențiind felul de a gândi al fiecăruia, principiile după care își construiesc destinul și consecințele alegerilor făcute. Este o congruență a elementelor componente, ce conduce la o creație literară completă, al cărei titlu surprinzător și tentant, „Scorpia cu ochi albaștri”, deschide apetitul cititorilor spre o lectură emoționantă, comprehensivă și fidelă.

O dilemă

Mircea CĂRBUNARU

Taurul de pe fostul Abator al Brăilei a devenit subiect de discuție pentru consilierii locali. Pe bună dreptate, având în vedere primul său amplasament, consilierii i-au găsit rapid locul deasupra intrării în Hala Mare, de pe Str. 1 Decembrie 1918 sau undeva, în fața B.C.R., pe Calea Călărașilor.

Într-o prezentare superficială, sculptura este o copie la scară, din fontă, după o operă de artă din secolul al XIX-lea a sculptorului francez Isidore Jules Bonheur.

Dacă scormonim mai adânc, în istoria statuii, descoperim că artistul francez are multe opere în portofoliul inspirate după modele animaliere și, mai ales, după ținuta impunătoare și neîmblânzită a taurilor. Fără să fim mari experți în domeniu putem să ne imaginăm că în nici un caz Bonheur nu și-a creat lucrările pentru ca acestea să păzească măcelăriile, oricât de sofisticate și exclusiviste ar fi fost ele.

Opera care a stat la baza copiei de pe vechiul Abator a fost expusă publicului, pentru prima oară, în anul 1878, la Expoziția universală de la Paris. Atunci au fost expuși, de fapt, doi tauri din bronz, unul cu capul ridicat amplasat pe locul care urma să devină viitoarea bază de vest a Turnului Eiffel, iar celălalt, cu capul coborât, stătea pe baza de nord.

Într-o Europă aflată la apogeul ei de expansiune imperială, taurii lui Isidore Bonheur reprezentau toată încrederea secolului al XIX-lea. Erau mari, nestăviliți și puternici, părând că se îndreaptă cu pași hotărâți către un viitor de mari realizări industriale, tehnice și comerciale.

Iată cum ne depărtăm cam mulțisor de o destinație legată de industria alimentară. Taurii artistului francez (nu numai cei de la Expoziția Universală) se regăsesc, în prezent, în mai multe locații respectabile (n.r. - nu știm care sunt cele originale): două sculpturi din bronz, superb restaurate, se găsesc pe Hills Road, Cambridge (chiar în interiorul Primăriei) și alte două la intrarea în parcul Georges Brassens din Paris, așezate pe două postamente impunătoare și înalte de peste 4 metri. Alte opere de mici dimensiuni reprezentând tot tauri și purtând semnătura artistului francez se găsesc în numeroase muzee din lume și în colecții private.

Dacă ne gândim că în New York, în „buricul” metropolei, la capătul cunoscutei Wall Street, există și celebrul Charging Bull, realizat de Arturo Di Modica, n-avem cum să nu descoperim o oportunitate reală pentru „Taurul de pe fostul Abator”. Evident, orice propunere de valorificare a sa rămâne inutilă dacă nu se realizează mai întâi o restaurare amănunțită astfel încât să capete și o dimensiune estetică.

Chiar dacă reprezintă o copie, este o copie a unui opere semnată de un mare artist. Din aceste motive cădem pe gânduri și ne întrebăm dilematic: dacă alții au găsit locuri de promenadă adecvate pentru ca taurii-artă să poată fi admirați mai bine, noi de ce nu am putea găsi o locație, ceva mai inspirat decât o piață de carne sau un trotuar îngust?

Cămașa roasă la guler

Dan HașDean

Totul s-a întâmplat la o întreprindere de stat, pe timpul regimului comunist.

Un membru de partid, zelos, dar „neîndoit de spate”, s-a hotărât într-o bună zi să se pocăiască. A produs stupeoare, atât în rândul colegilor de muncă cât și, sau mai ales, în rândul șefilor ierarhici pe linie de partid. El fusese până în clipa aceea poate cel mai mai pus la punct pe linie de partid din toată organizația. Nu-i lipsea niciodată din mână ziarul „Scânteia”, știa câte apartamente s-au construit cu o lună în urmă la Galați, cu cât s-a depășit planul de cărbune în anul în curs și câte alte o mie și una de lucruri de care ceilalți nu aveau habar, sau nu le dădeau importanță.

Pentru secretarul de partid pe întreprindere, vestea că un astfel de membru se va retrage din partid pentru a se pocăi a fost un șoc. Ce-ar fi putut să le spună șefilor superiori? Cum să explice întregii organizații gestul retragerii din partid a unui astfel de om? Era sigur că e o greșeală undeva și a cerut ca omul să fie adus la el în birou înainte de ședința de excludere. Retrageri sau demisii pur și simplu nu existau. În urma unei astfel de cereri ședința se numea „de excludere”.

A intrat omul în biroul secretarului de partid. A fost invitat să stea jos și mai apoi, fără nicio altă introducere a fost întrebat:

– Ce-ți veni, tovarășe, să te pocăiești? Tocmai dumneata? Spune-mi că e o glumă și te las să-ți vezi de treburi!

Omul venise cu „tema făcută”. Știa că trebuie să aducă un argument solid dincolo de motivația reală, ca să scape de tergiversarea și cicăleala obișnuită. Se ridică de pe scaun și merse la geam.

– Veniți să vă arăt ceva! Vedeți blocul acela de acolo? În el locuiesc eu. O cotizație lunară la partid este aproximativ prețul unei cămăși (n.a. o cămașă costa pe atunci aproximativ 25 de lei). Dacă am întinde o sârmă de aici și până la balconul meu aș umple-o cu cămăși din câte cotizații am plătit, însă eu... iată cu ce cămașă umblu!

În clipa aceea trase de gulerul cămășii și-l întoarse pe dos. Gulerul „întors” era ros până la cartonul dinăuntru lui. Era cămașa cu care îl vedeau toți, mai mereu, venind la muncă, dar nimeni nu a sesizat că avea gulerul ros.

Secretarul de partid n-a mai putut spune nimic. A rostit un „bine” abia perceptibil și l-a lăsat să plece.

În fiecare zi întâlnim un om cu cămașa roasă la guler, uneori chiar un cunoscut apropiat, stăm cu el de vorbă, luăm masa împreună, facem planuri împreună și deseori facem glume și râdem, dar noi nu sesizăm asta. Credem că poartă o cămașă bună. Nu-l întrebăm niciodată dacă e în regulă cămașa de pe el și cu atât mai puțin dacă nu cumva are nevoie de alta. Cel mai ciudat este că uneori nici chiar el, purtătorul cămășii, nu știe că gulerul e ros. Și toate astea pentru că rosătura aceea a cămășii e în dosul gâtului și acolo nu se vede.

Cam așa este și cu sufletul omului. Sufletul este un guler de cămașă de cele mai multe ori ros și nimeni nu vede asta. Pe nimeni nu interesează interiorul gulerului. Cămașa să fie frumoasă, curată, călcată... Să se vadă că purtătorul ei e în regulă. Să-i dea prestanță dacă se poate. Gulerul pe interior e mai puțin important. Nu se vede.

Daruri literare în obiectiv criticul Dumitru Anghel

Mihai VINTILĂ

Despre omul și criticul Dumitru Anghel sunt multe de spus. Activând în arealul literar și muzical al Dunării de Jos de foarte mulți ani, acest om putem spune că a pus Brăila pe harta literaturii contemporane prin erudiția, atenția și gingășia cu care și-a scris păreri și mai ales pentru dărnicia față de scriitorii brăileni și gălățeni cărora prin scrisul său le-a dăruit ceea ce este vital pentru un scriitor – vizibilitate națională.

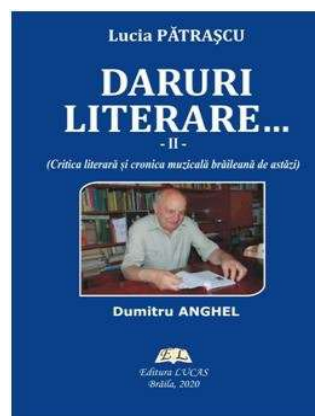
Doamna Lucia Pătrașcu vine azi prin acest volum *Daruri literare... (critica literară și cronică muzicală brăileană de astăzi)* – Dumitru Anghel să continue această tradiție a dăruirii. De astă dată cel care primește omagiul este tocmai Dumitru Anghel printr-un gest frumos de apreciere.

Pentru cei care nu au informații despre cele două persoane putem spune doar atât – Dumitru Anghel este critic literar și muzical, membru al Uniunii Scriitorilor din România Filiala Sud Est secția critică literară și al uniunii muzicologilor secția critică muzicală. Lucia Pătrașcu este o scriitoare brăileană cu peste douăzeci de cărți publicate, excelând mai ales în critica literară de întâmpinare, avându-l ca mentor tocmai pe Dumitru Anghel.

Tomul începe cu un portret făcut de autoare. Acest portret literar și muzical se întinde pe treizeci și unu de pagini și are rolul de a introduce cititorul în complexitatea preocupărilor criticului. Sunt integrate citate din mai mulți scriitori, critici literari sau publiciști cu scopul de a contura o imagine cât mai cuprinzătoare a celui căruia îi este dedicat volumul.

Avem apoi un portofoliu literar unde sunt amintite cărțile semnate de Dumitru Anghel și, un fapt pozitiv, ne sunt reproduse color copertele întâi ale acestor volume. Și nu sunt puține la număr – cinsprezece!

Secțiunea cea mai interesantă a cărții o constituie scurta prezentare a volumelor publicate de Dumitru Anghel. Aici doamna Lucia Pătrașcu aplică chiar metoda Anghel pe care a simplificat-o puțin prin extragerea referințelor muzicale.

Un complex curriculum vitae urmează. Din păcate aici constatăm cu uimire și tristețe faptul că s-a omis a se preciza că domnul Dumitru Anghel este membru al redacției revistei Litera13 încă de la înființarea sa. Toate numerele revistei au la mijloc o cronică semnată de dumealui. Apare chiar și în poza oficială de lansare a Literei 13, în caseta redacțională, a fost prezent la evenimentele organizate de revistă, a vorbit de revistă în mai multe declarații publice cât și în interviuri televizate!

Această scăpare o considerăm strecurată din goana realizării volumului și facem aici convenitele precizări pentru știința publicului cititor.

Urmează o secțiune consistentă de repere critice și se încheie cu o addendă cu imagini color de la diverse evenimente unde domnul Dumitru Anghel a fost prezent.

Ce mă supără la această carte este faptul că, reperele critice, au o lungime foarte mare în economia volumului. Avem șaptezeci de pagini scrise de alți autori și puse într-un volum semnat de Lucia Pătrașcu. Nu cred că aceștia vor avea ceva de comentat dar, nu se cade, ca peste o treime dintr-un volum care poartă o semnătură să fie scris, în fapt, de alții. Este, dacă vreți, o păcălire a cititorului care se aștepta să citească doar părerile Luciei Pătrașcu și nu pe ale lui Mihai Vintilă de exemplu!

În afara acestei observații de structură, cartea este binevenită. Aduce o organizare în opera lui Dumitru Anghel, o sistematizare a părerilor despre cărțile semnate de dumnealui și poate fi un util instrument de lucru pentru elevi, studenți sau pentru cei interesați de literatura brăileană din ultima jumătate de secol.

Lucia Pătrașcu, *Daruri literare... (critica literară și cronica muzicală brăileană de astăzi)* – Dumitru Anghel, Brăila, editura Lucas, 2020, 196 pagini.

Nicoleta TUDOR

In vino

nu am barometru pentru-nstrăinare
și nu știu întoarceri de pe tainice drumuri,
ce îmi ghicesc în palmă ca pe-o condamnare:
noi am băut alt vin, din aceeași struguri.

ne-am fi iubit mai mult, nu-ncape îndoială
dacă ne-am fi găsit mai lesne prin Olimp
și n-am fi rătăcit sperând o învoială,
ce ne tot fredona, mereu în contratimp...

iar mie numai scrisul, atât mi-a rămas
și-mi urcă dinspre palme către iriși,
măsurând încet, cu cel mai mut compas,
tacerea nesfârșită, acută, dintre liniști.

Rămășițele speranței

peste marile dureri
nu vine primavara, niciodată.
se strâng
într-un ghem sărat și aspru
care începe să atârne
din ce în ce mai greu,
împărțind nefiresc crucea
în mod egal,
tuturor punctelor cardinale
orfane de busolă.

Autoportret

sunt ancora stingheră ramasă pe uscat,
sunt țărmlul de departe uitat deja de mare,
sunt versul cadențat cu șoaptele impare,
când pescărușii nopții cu sete l-au țipat.

sunt clipa pe care timpul o străbate
râvnind tăcut nesperate minuni,
în care inima-mi firesc încă mai bate
lovindu-se adesea de fostele-i furtuni.

sunt timpul alb, la marginea uitării,
ce-și caută-ndelung simpla chemare
sub muchia de mirabil a-nserării
spre care-ntr-un târziu va ști să zboare.

sunt floare pestriță în cea mai grea remiză
și-n vechile religii sunt zână fără nume,
sub cod de vreme rea sunt singura baliză,
ce spre țărmluri noi vrea să te îndrume...

Salonul de Plastică Mică

Brăila 2022

Hugo MĂRĂCINEANU

Ajuns la cea de a 23-a etapă, salonul a fost onorat și anul acesta de 433 de expozanți, în ciuda tuturor vicisitudinilor interne și externe.

Expozanții au fost menționați nu doar cu filialele din care fac parte ci și cu numele localităților de domiciliu pentru a ne da seama de acoperirea spațiului din întreaga țară. Și anul acesta avem expozanți din Republica Moldova, dar și un chinez stabilit în București, un ceh, un spaniol, o ungueroaică. Avem o creștere a calității artistice și un interes puternic manifestat pentru o exprimare complexă a unui univers din ce în ce mai alambicat. Lucrările tridimensionale-sculptură, ceramică, obiect artistic, vitraliu, mult mai numeroase, acoperă spațiul pavimentar și se susțin admirabil cu panotarea generală, acestea fiind semnate de nume de referință în domeniul sculpturii, ceramicii, vitraliului – artiști de marcă precum Câmpeanu Dinu, Soar Ion, Florin Mihăileanu, Hlifer Mihai, Geta Hlihon, Ovidiu Ionescu, Mircea Roman, Suzana Fântânoiu, Marlena Murariu, Gh. Tutuianu, Fărcașiu Gheorghe, Gheorghe Mosorescu, Cristi Radu – grupate pe cât a fost posibil pe teme plastice și pe conținut, am desprins categoria peisaj, natură statică, corp uman, compoziție abstractă, compoziție cu trimiteri spre modificări ale realului, spre exprimarea unor trăiri speciale.

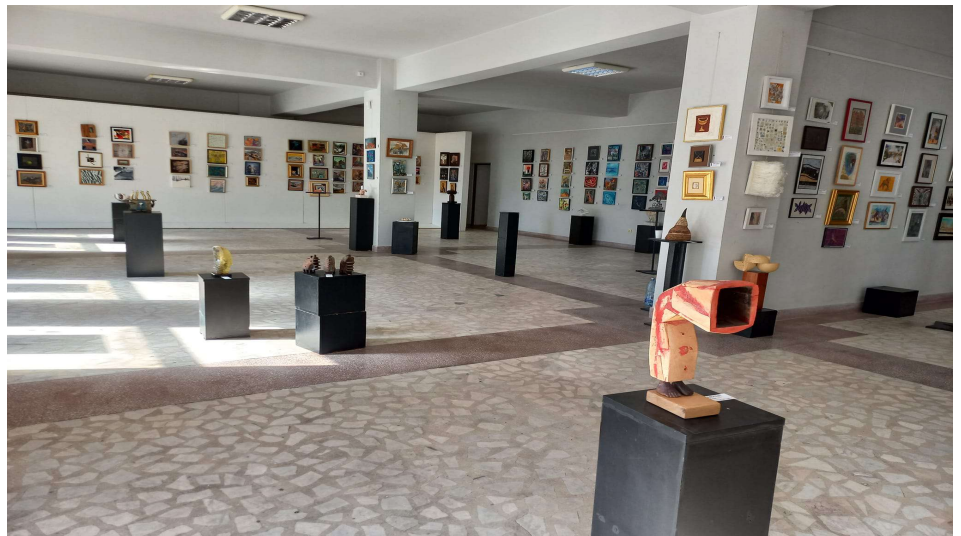
Compoziția abstractă, la foarte mulți, mizează doar pe tehnici și artificii ale acestora. Peisajul pornește de la o redare suprarealistă și merge până la o interpretare lirico-sentimentală neocolind nicio tehnică: ulei, acrilic, acuarelă ori tehnici mixte, folosind tehnica clasică a lor, dar și tehnici noi precum monotopia, elemente de gestualism, etc.

Corpul uman este văzut doar ca un suport în exprimarea unor trăiri. Foarte puține lucrări redau frumusețea, expresivitatea așa cum o emană un portret, un nud, un bust. Predominante sunt lucrările abstracte – punând mare preț pe tehnică, pe gestualismul aleator, pe redarea unor angoase, trăiri deprimante ori fals-explozive. Prețioase sunt lucrările de ceramică și metal cu îndrăzneli ciudate în forțarea materiei pentru a fi altceva decât este. Spuneam la vernisaj că sunt surprins de câțiva tineri care iau cu asalt aceste saloane de la Brăila, Buzău, Târgoviște, Râmnicu Vâlcea, Bacău, Piatra Neamț, ca să le amintesc doar pe câteva, unele anuale, altele bienale, pentru că noi cei cu barba albă am fi rămas cu un fix al necesarului de expoziții republicane, județene, personale, interjudețene pentru a accede în Uniunea Artiștilor Plastici din România, dar iată că ei dovedesc altceva. Sunt dornici de participare, dornici să-și vadă lucrările pe diferite simeze, să se întâlnească, să se compare cu cât mai mulți (în sală, la vernisaj, fiind prezenți 80 de expozanți). Din creșterea unui artist face parte și această comparație cu ceilalți și această emulație de a veni spre public, de a lua pulsul galeriilor, al orașelor!

O uriașă experiență a acestor saloane ce ar trebui temeinic oglindită și analizată de revista de specialitate a U.A.P.R., de către secția de critică și istoria artei, să se răspândească în țară și prin intermediul revistei de specialitate imagini, păreri, considerații, analize ale acestui fenomen pentru că, iată, reprezintă un fapt care se repetă cu insistență și consistență nu doar la Brăila unde a devenit un fenomen. Fenomen neasimilat și neanalizat de Uniunea Artiștilor Plastici din România.

Spuneam că nu am mai văzut în saloanele noastre tehnici în care au excelat Naum Gheorghe, Emilia Dumitrescu, Pavlov și Găvenea la Tulcea ori marii gravori de la Baia Mare.

Acvaforte, litografie, linogravură, xilogravură sunt tehnici care necesită scule și o aparatură specială (care există la Fondul Plastic: prese, turnătorie, piatră pentru lito). Aceste tehnici au fost preluate de către unii artiști contemporani și înviorate, duse mai departe. Dau un singur exemplu: Zuzu Carătănase cu ale sale acvaforte rupte din clasică acvaforte și devenită o imensă manifestare – gen tapiserie (panouri uriașe).

Și iată că am făcut diferența – la București au mașini, au prese, au scule; cei împrăștiați în teritoriu nu au decât uimirea celor din jur care îi consideră niște ciudați pentru că muncesc, pentru că cheltuiesc, pentru că se zbat fără vreun câștig. Așa o fi?! Ce părere ai cititorule? Ne cerem iertare că nu am putut menționa mai mulți expozați, nume consacrate, premianți, artiști de marcă, din lipsă de spațiu.

Mai apoi de timp

Folosesc corect Limba Română.
Chiar și limba poeziască
De aceea nepoții vin
Să mă slăvească.

Predau anacolutul sunt rudă
Cu metafora, cu epitetul,
De aceea Hristos mă poreclește:
Poetul!

Port înțelepciunea unui zeu boem.
Îmi ard aripile că să mă-ncălzesc.
Și mai apoi de timp încerc...
Să mă îndrăgostesc!

Rămâi în mine precum Învierea!
În opera mea unică stăpână.
Folosesc corect și cu patimă
Limba Română.

Alexandru HALUPA

Vis de nea

Întunericul mi se-mpletește
în ochii triști fără icoana ta
și-aud c-afară ninge, cu fulgi moi,
amintiri inutile
într-o prăpastie flămândă.
Ies în câmpul infinit, alerg și
mă opresc ca la răscruce
și-acolo ard precum o lumânare subțirică
uitată-n zăpadă ca far pentru străini.
Sărut fulgii și risc să mor înecat de alb!
Apune iar zăpada peste lume
și mă-nvelesc cu proaspătă
pânză de păianjen,
căci mi-am pierdut mersul.
Te văd aievea, fulgii aleargă, dau concurs
ajungă pe chipul tău iubit!
Te rog ca în noaptea aceasta
să-mi împrumuți visele tale,
poate-mi este ultima visare!

Într-o noapte

Uit s-adorm și mă plimb
precum un somnambul
pe strada spumoasă
și mă-mpiedic de-un vis rătăcit
ce căuta și el o minte în care
să se odihnească.
Cad peste ziua de mâine
care-și arată dinții amenințător
și mă scuipă-n față cu venin
de ghinion acid.
Mă ridic orbit și-alunec
pe-o coajă de uitare
și cad iar pe spate
pe plapuma de vise
a vecinilor mei.
Câțiva se trezesc speriați
și văzându-mă abătut
mă trimit în lume,
la tăcut.

Ciprian VESTEMEAN

Tricotând idei

Trăiesc pe viu o eclipsă de inimă
și cerul respiră greu.
În curând mi se vestejește ziua
și simt că a trecut fără să o fi
mirosit.
Unele gânduri ne pun pe gânduri
E târziu deja și pe cerul sufletului
meu
apar stele, semințe de lumină
Meditiez!
Viața e o trambulină
mai lungă sau mai scurtă
care într-o zi
ne va catapulta...

O carte

Am furat de la bibliotecă
o carte renumită,
un bestseller iubit
pentru a culege
urmele degetelor
ce l-au răsfoit.
Și tot caut amprentele acelei fete
de care mă voi îndrăgosti...
să-mi ating umbra
de umbra ei.
O știi?

Ariciul literar

Academia greșelilor

Ariciul fiind un arici instruit, cu școala făcută la timpul ei, a observat și s-a indignat de tâmpenia de hartă publicată pe coperta unei cărți apărută la un conglomerat academic – editurile *Academiei* și *Istros*. Că nu aveam pretenții de la editura *Istros* este un fapt, dar nici editura *Academiei* să nu fi observat că lucrarea este despre o republică inventată de ruși, care nu a avut în cuprinsul ei teritorii românești, fiind constituită dincolo de Nistru doar în ideea revanșardă a reocupării teritoriilor românești? Atunci de ce harta mare, de pe copertă, este a Republicii Democratice Moldovenești adică a acelei părți care s-a unit cu România? De ce se încurajează confuzia propagată de istoricii Moscovei care au spus după 1940 că R.S.S. Moldovenească este în fapt continuatoarea Republicii Autonome Socialiste Sovietice Moldovenești cu care nu avea în comun, pe lângă nume, decât teritoriul de dincolo de Nistru (Transnistria) alipit tot de ruși, pentru a slăbi elementul etnic românesc și a controla mai ușor închipuita republică moldovenească? De ce prostia nu doare? Am pus noi hărțile pentru a se vedea mai bine ce este de văzut. Din harta parțială a României Mari se poate observa atât Basarabia unită cât și inventata republică moldovenească. Editura Academiei zici ...

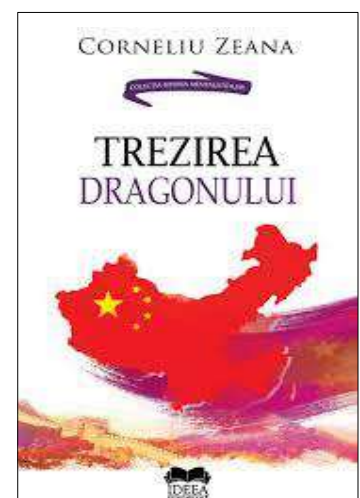
Valentin Burlacu, *Formarea și evoluția RASSM (1924-1940)*, București-Brăila, editura *Academiei* & Editura *Istros*, 2021

E greu cu trezirea

Este interesant faptul că poeții noștri actuali nu cântă în versurile lor Uniunea Europeană și cu atât mai puțin NATO, deși ne-am fi aștapat la aceasta (pagina 52).

Alo, domnul Manolescu? Cum apreciați poezia contemporană din România, că omul nostru zice că are mari lipsuri, mai ales la cântări. Cum? Nu se mai practică pupatul partidului în dos? A... ne scuzați că publicăm părerea membrului atâtor comitete și comiții inclusiv a Uniunii Scriitorilor din România!

Corneliu Zeana, *Trezirea Dragonului*, București, editura *Ideea Europeană*, 2019, 228 pagini.

Călimara lui Luther

Toni MARȚIAN

Rezultatul concursului: Respins. Nu mai avea anul acesta șansa să ocupe un post mai bun într-o școală din oraș. Scrisese totuși frumos despre Ființa lui Heidegger! Era un subiect la care evaluatorul trebuia să fie mai mult decât o mașină de corectat după o grilă. Doar așa își poate el dea seama dacă un candidat a înțeles ce este esențial în filosofia unui gânditor și dacă ceea ce exprimă candidatul în lucrare este rodul unei filtrări personale a ideilor altuia și nu doar o reproducere mecanică a concepțiilor respectivului. Dar în școli e nevoie de oameni cu idei personale, cu gândire critică proprie care nu se conformează unor tipare sau de profesori pentru care litera și norma sunt principalele attribute ale adevărului?

Frământând în minte aceste gânduri, cu firescul gust de amar pe care ți-l dă un eșec, Pavel a plecat din incinta Inspectoratului Școlar unde și-a aflat nota și s-a îndreptat spre faleza Dunării. În acel loc, privind curgerea apei și albastrul liniștitor al cerului, el își ușura sufletul lăsând acolo ceea ce îl apăsa.

Nu și-a dorit vreodată să ajungă profesor. Pe dascălii săi a început să-i prețuiască abia când el însuși a văzut cum este să lucrezi cu elevii. Câte eforturi nevăzute e necesar să le faci un profesor pentru a reuși să insufle copiilor un sentiment de încredere și de respect pentru profesia sa, pentru abnegație și latura sa umană! Școala a însemnat pentru el privațiuni și teamă. Nu și-a imaginat că va ajunge să fie și el pentru alții cel ce inspiră teamă. Au fost însă niște împrejurări de viață care l-au îmboldit să o apuce pe această cale. Acum, nu-i nimic, va merge și anul acesta la o școală unde se vor găsi și pentru el ore că doar copiii sunt aceeași peste tot.

Cu timpul a început să-i placă să fie dascăl. Când începi să iubești copiii devii un profesor bun. Îi poți iubi fiind chiar exigent, autoritar. Dincolo de severitate copiii vor vedea că ții la ei.

La facultate s-a dus nu pentru vreo profesie ci pentru a citi și a cunoaște.

Când era student și îi povestea bunicului său ce studiază la facultate, bătrânul rămânea cam nedumirit.

- Bine, dar tu ce meserie înveți acolo, ce-ai să știi să faci? Uite eu știam să întind plasele, să le scutur de pește, să fac cu mâna mea o barcă și să împletesc sau să repar plase, ce fac și acum toată ziua, la bătrânețe. Sau unchii tăi, au învățat zidărie, știu să construiască o casă. Dar tu, din mâna ta ce-o să iasă? Nu înțelegea bătrânul cum e să înveți atâta dar să nu știi să faci ceva care să se vadă, ceva util.

Era în timpul examenului de bacalaureat. Se corectau de zor lucrări. Corecta și Pavel în echipă, împreună cu un coleg de aceeași disciplină - profesorul Barbu. Acesta fusese repartizat încă din vremea regimului comunist într-un sat din Balta Brăilei, Agaua. Acolo a avut de luptat cu noroaiele, cu părinții care-i opreau pe copii să meargă la școală pentru că aveau de muncit acasă și cu penuria de alimente de care puteai scăpa dacă închideai ochii la potlogăriile pe care le săvârșeau autoritățile din sat sau dacă intrai în joc cu ele. El a cam flămânzit cât i-a fost șederea acolo...

De origine din Oltenia, fiu de țărani, Costică Barbu avea pe chipul său imprimată trăsăturile omului ce a trăit într-o legătură mai strânsă cu pământul, trăsături frumos șlefuite însă de educație și cultură. Era direct cu oamenii și scurt la vorbă. Când corecta lucrări nu puncta meticolos fiecare frază scrisă însă nota pe care o acorda în final elevului era exact cea pe care o merita respectivul.

În ochii celorlalți Pavel apărea un om cam ciudat, unii chiar spuneau despre el că e „sărac cu duhul”. Să vedem însă ce fapte au dus la această părere despre el.

Poți cunoaște răul prin păcat adică lăsându-te atras de o vibrație ce te duce în jos, tot mai jos. Îl poți experimenta ca realitate chiar și în urma unei singure alegeri pe care o faci în gândul tău intim.

Dacă într-un moment al vieții tale ai negat ceea ce era foarte evident, dacă ai ascultat de un glas care impune și nu de cel care suflă discret și gingaș sau dacă ai lăsat binele pentru un „mai bine”, vei ajunge să cunoști rodul alegerii tale. Mreje nevăzute te vor prinde și te vor afunda ca într-un nisip mișcător tot mai tare, fără să vezi vreo scăpare. Vei afla într-un mod dureros că forțele protectoare te pot părăsi, că poți rămâne singur în fața Negației, a Vidului. Senzația pe care o vei încerca va fi ca și cum cineva soarbe din ființa ta, că te împruținează și că are un scop - să urmezi o altă voință decât voința ta. Or, cine poate pune pe seama unei noțiuni abstracte, a unei idei o astfel de „voință străină”, una împotriva vieții, care are ca țintă supremă anihilarea voinței tale proprii?

Un gând înșelător începe să se infiltreze și să prindă rădăcini: „În lume stă răul - începi să gândești - e în afara mea; cu ea trebuie să lupt, căci așa lupt cu răul”. Odată gândul întărit începi să-ți justifici orice acțiune asupra lumii. O calci în picioare socotind că zdrobești răul. Îți arogi acest drept. La nivelul sufletului e o încheștare cu sinele tău iar tu o proiectezi în afara ta, crezând că lupți cu ceva exterior ție. Luther, pastorul, nu a mai șters cerneala rămasă și acum pe un perete, în locul în care a aruncat cu călimara în diavol.

Ispita pe care o trăia și Pavel acum era în comisia de corectare; era Costică, colegul lui care fuma ca turcul din „iarba dracului”, iar din când în când mai drăcuia. Cuvintele au rezonanța lor, forța lor de impact. Pot lovi sau pot mângâia. Au energii și pot ca un virus, să aibă putere asupra unui organism slăbit. „Om echilibrat și rezonabil” - era pentru Pavel doar o noțiune abstractă, fără putere în viața sa. Gândurile despre ce se cuvine să faci într-un context de viață n-aveau tăria să se transpună în fapte și atitudini. Ceva mai puternic le biruia și îi dădea un alt impuls. Cenzura morală ceda. Un monstru zbiera să iasă la suprafață...

Scăparea a fost una singură: cea nebunească. Nu poți scăpa dacă ții la prestigiul tău, la un statut respectat pe care îl deții. „A, ești profesor!”. „Da, pe dinafară. Pe dinăuntru sunt ferfeniță iar cu statutul mă duc cu tot cu el în iad”. „Ești om cu familie, ce se va spune?”. „Da, dar are ea nevoie de un om bătut, îngenuncheat?” „Atunci, ce a făcut Luther cu cerneala, voi face eu cu cafeaua ce ne-a fost servită, fierbinte, aburindă.” Pavel a răsturnat cafeaua pe documentele de examen. S-au făcut toate flească. Apoi s-a ridicat de pe scaun, și-a luat haina și a ieșit.

Ciudatul Pavel scăpase de toate. Scăpase de a mai vedea cum în jur se minte, cum și în tagma dascălilor sunt unii care se pot corupe iar sub masca corectitudinii se fac „jocuri” și se țintesc interese. Își dăduse drumul ca într-un gol, era liber de toate și nu știa dacă îl va prinde vreo mână salvatoare sau nu. Oare îl va lega cineva în următoarele ore? Ce pedeapsă îl așteaptă?

E bine că oamenii sunt totuși înțelegători și compățimesc pe cei „nebuni”. Uneori se amuză de ce năzdrăvăniile pot face aceștia. În Rusia sunt cunoscuți acei iurodivii. Pe vremea lui Ivan cel Groaznic unul dintre aceștia s-a apropiat de țar și i-a aruncat o bucată de carne, s-o mănânce. Acesta a ripostat fălindu-se că, fiind post el nu consumă așa ceva. „Dar pe cei pe care îi ucizi nu e ca și cum i-ai mânca?” - i-a replicat „nebulul întru Hristos”. Cine ar mai fi îndrăznit să-i facă una ca asta temutului țar fără să pățească nimic? Ba, se spune, că țarul îi respecta pe iurodivii și de multe ori, datorită lor, își pleca genunchii spre câință.

Și de Pavel s-or fi amuzat unii, mai puțin cei care au trebuit să refacă documentele îmbibate în cafea. De pățit nu a pățit nimic. Inspectorii au mușamalizat fapta „lipsită de rațiune”, punând-o probabil pe seama unei „rătăcirii de moment”. Doar că, din acel moment postul pe care îl primea anual a fost întotdeauna unul pe orele ce rămâneau neocupate, adică în școli în care lucrul cu elevii era mai greu.

Altă dată a făcut-o pe „nebul” într-o clasă, la oră cu elevii. Aceștia simt când profesorul deține controlul și când nu. În acea zi se afla într-o „clasă dificilă” a școlii. Să mai adăugăm că era în vremea în care se scăpase nu demult de un regim care ținea sub control strict societatea, instituțiile, viața desfășurându-se astfel într-o impusă ordine. Noul regim a adus libertatea adică exact condiția în care nu mai avea nimeni autoritatea de a îngriji instinctele, frustrările și defulările oamenilor, ca ele să se manifeste. Copiii captau din societate energiile anarhice, nihiliste. Elevii vedeau atunci în profesori, tot persoane ce vor să impună, să constrângă, reprezentanți ai unui sistem trecut.

De cum a intrat în clasă a simțit un val potrivnic ce năvălea tot mai tare spre el. El nu era profesorul cu autoritate. Nu-i stătea în fire să fie dur, să se impună. Firea lui era de om blând care mizează pe faptul că orice om poate fi sensibil la blândețe. Încercările de a stăpâni o clasă cu o astfel de atitudine, au eșuat. Ora: haos și provocare. Într-o atmosferă foarte tensionată, se știe, trebuie să se întâmple ceva. Energia necontrolată răbufnește atunci asupra unor obiecte neînsuflețite. Ca în Dostoievski când, în urma tensiunii dintre personaje, se sparge o frumoasă vază din încăpere. În clasă tensiunea a făcut ca un cot să pleznească și să spargă un geam de la dulapul clasei. „Ce e de făcut într-o astfel de situație?” „Se cheamă directorul sau dirigintele clasei. Există totuși autorități de care elevul trebuie să asculte. De ce profesorul din acea clasă nu a apelat la o astfel de soluție? Ce nebunie este asta să-ți faci cruce, și nu o dată ci de trei ori în fața elevilor tăi?

Pe cine a demonizat profesorul? Unde erau de fapt demonii aceia pe care voia el să-i alunge?”

Să răspundă la aceste întrebări omul rațiunii pentru care viața este una rațională iar pentru îndreptarea, îmbunătățirea ei e nevoie doar a asculta de glasul minții cu care a fost înzestrată această ființă nobilă. Să privească în istorie acest om rațional să vadă cât de conformă a fost tragedia tuturor veacurilor cu legile rațiunii umane. Să explice „spiritul euclidian” cum sunt posibile crimele, atrocitățile, barbariile care se petrec acum, sub ochii noștri, în lume. Doar pentru că nu ne ascultăm rațiunea? Ea ar fi suverană și s-ar instaura pacea și bunăstarea în lume doar dacă i-am urma glasul? „Ăla cu crucea” e în afara rațiunii. N-ai să înțelegi cu rațiunea cum lucrează lumina și întunericul în lume, cum își au sălașul nu în altă parte decât în inima omului.

Profesorul, ciudatul profesor Pavel și-a continuat munca în școală. Nu a mai răsturnat cești cu cafea și nici nu și-a mai făcut cruce să alunge demoni. Când „răul a fost călcat în picioare”, oamenii pot fi din nou împreună.

Iurodivii din Rusia sau alți „nebuni întru Hristos” sfidează bunul simț și rațiunea pentru că au o altă logică decât cea omenească. Ei nu pot face altfel pentru că nu-și pot anula conștiința. Este drept și bun nu ceea ce am convenit noi oamenii că este așa ci ceea ce te salvează ca ființă ce are înscrisă în ea eternitatea.

A fi cu adevărat împreună cu ceilalți înseamnă să le descoperi mai întâi chipul frumos ascuns în ei iar acesta nu se arată până când nu-l vei găsi mai întâi în tine. Diogene căuta pe timp de zi, cu felinarul aprins, un om. El îl va căuta mereu și nu-l va găsi până când nu-și va schimba cinismul cu smerenia.

Iar într-un om ciudat așa cum ne-a fost descris Pavel, nu putem vedea chiar viața, ciudățenia ei?

sfârșit

Doar mirare

Virgil ANDRONESCU

Dacă-i păcat a fi om, păcat e că omenirea există? Atunci, pe rugul păcatului primordial să ardem! Și-atunci cum rămâne cu libertatea omului? Cu liberul arbitru? Râdem? Râsul alungă frica, atunci să râdem de fricile noastre! Frica de diavol n-ar mai exista așa că n-ar mai fi nevoie de amenințarea cu Dumnezeu cel rău. Oamenii ar fi total liberi să gândească rațional. Atât cei care vor râde cât și cei ce vor plânge nu vor avea nicidecum garanția fericirii lor. Am râs și-am plâns deopotrivă din iubire. Dar niciodată nu voi avea puterea de a urî femeia. Niciodată nu voi arunca la groapa uitării zecile de ani de sacrificii în numele iubirii: m-aș anula pe mine însumi, propria-mi viață și toată truda într-ale dragostei. Intră în nefirescul vieții să ne iluzionăm că o putem păcăli deși trăim cu impresia că stă în propriile puteri și păcălirea morții lăsând-o undeva în arhiva ignorării când ea se află, de fapt, înainte.

Rătăcesc pe marea propriei vieți, după ce aceasta mi-a fost despărțită de toiagul destinului. Dramatică e străpungerea inimii, tragică este primirea loviturii între omoplați. Existența răului în lume nu înseamnă neapărat intrarea în contradictoriu cu teoria Dumnezeului bun. Dumnezeu își vede în continuare de treburile sale. Și a nu face nimic toată viața spre debarasarea de acest antagonism tot o cauză congenitală este. Îmi șoptește cerul... Decepțiile vieții vin din neînțelegerile celorlalți, bucuria e absolută (nu infinită!) libertate. Negăsind rezolvarea problemelor, m-am hotărât, ca o năprasnică răzbunare, golirea prin scris de toate fantomele trecutului, prin vomitarea tuturor nedreptăților vieții în latrina lumii ajunsă la apogeul nebuniei. Va veni și timpul când veți urla de atâta singurătate! Îmi zic în gând, adresându-mă tuturor fericitorilor nefericiți. Și cum să nu îți rămână în suflet și în memorie vreun chip angelic care te-a străbătut de-a lungul visurilor tale? Din copilărie și întreaga adolescență am trăit pe urmele certitudinilor și cărarea asta m-a dus într-o fundătură. În fundătura vieții. După eșecul realizat, calea mi-e numai dubii, de la Cer la pământ, și acum pot vorbi despre supraviețuirea în lume și mai ales în relația cu propriul sine, blestemele vieții mele.

Sunt cei ce fug ca de un blestem, fiind motivul real al arderii tuturor formelor mele interioare. Cum să nu ajungi la ura față de tine, până la sinucidere, când te zbați de o viață să ieși din capcana singurătății?! Măcar cu cărțile scrise să mă aleg din viața asta, dacă lucruri mărețe n-am înfăptuit nicicând! Singurătatea, ca frondă a destinului împotriva-ți. Poarta vieții și Poarta morții. Prima, ca incertitudine, a doua ca siguranță. Important, pentru fiecare dintre noi, este ce facem și ce nu facem în această curte interioară în care ne-am trezit. Fii măi poete mai vesel, râzi, bucură-te, pentru că noi, filosofii, te vom duce la groapă! Noi alegem să nu vedem ceea ce este în jurul nostru. Se poate ca Dracu' să fii inventat Raiul pentru ca Dumnezeu să fi rămas să se odihnească acolo, uitând de lumea asta și de fiecare individ în parte?! Toți dorim ca viața noastră să se remarce prin victorii mari, iar la final - ori pe parcursul acesteia, să constatăm că victoriile obținute a lá Phyrus sunt de fapt cele esențiale. Dacă totul s-ar termina aici și viața asta ar fi ultima noastră bravură, constat că deșertăciunea trâmbițată în Scriptură are sens. Însă, rămân fidel convingerii că nu drumul așa-zis fatidic este finalul și ultima noastră șansă.

Imaginați-vă viața unei ființe microscopice trăitoare în corpul vostru și puneți-vă problema felului cum și-ar vedea aceasta traiul vis-à-vis de a sa gazdă. Comparativ cu noi, care din viața unei ființe parazite facem o tragedie comparabilă cu cele din antichitate, constatăm că aceasta trăiește bine mersi acolo unde îi este locul, în timp ce noi negăm parazitismul nostru pe trupul planetei. Tentația vieții și ispita sinuciderii, două motive pentru a experimenta echilibristica supraviețuirii. Aștept finala închidere a ochilor pentru a vedea și un altfel de neant, acela al promisei liniști eterne. Prin faptul că divinitatea m-a dăruit cu harul poeziei consider că am fost băgat în seamă și asta îmi este de ajuns, dar nu mulțumitor. La moartea filosofului, doar meditație. La moartea poetului, doar liniște. Meditația se însoțește cu versul, lăsând în urmă doar mirare.

Deconstructivism

Mihu IANCU

- **T**rebuie să rămânem pe vas cât mai mult cu putință, zise Ilarie făcându-și loc cu coatele.

Mulțimea parcă era bătută în cap: când înainta, când stătea pe loc. Unii se apucaseră să privească la stele, alții vâneau (dintr-odată) poziționarea diverselor astre de-a lungul Căii Lactee, mai erau și unii care parcă exact atunci descopereau frumusețea lunii pline într-o noapte înstelată. Pe ici, pe colea unii arătau de parcă ar fi privit în sine iar alții ca și când ar fi citit ziarul. Când mulțimea se punea în mișcare o făcea cu viteza melcului. Impresia generală era că undeva în față (în spatele vasului, mai precis spus) trebuia să se ajungă cu o astfel de viteză altfel nu mai reușeai să pui mâna pe cadoul ce de altfel ți se oferea pe gratis.

- Cât mai mult cu putință, repetă el frigând un șut în dosul unui ins corpolent care tocmai se aplecase să-și reîncheie șireturile.

Fesele lovite de bocancul lui Ilarie sunară înfundat. Dezechilibrându-se, respectivul se duse cu capul înainte, ca o minge de bowling, într-o familie care încropise și ea o grămadă ad-hoc, stabilindu-și planul de bătaie pentru următoarea jumătate de oră. Sau cel puțin așa arătau toți acei membri, capetele aplecate unul spre celălalt, privindu-se adânc în ochi, vorbindu-și într-un grai straniu, plin de consoane. Se rugau?... Oricum, busculada ce se iscă în clipa contactului dintre șiretos și membri îi permise lui Ilarie ca împreună cu iubi a lui să avanseze metri buni.

Vasul începea să se încline. Tot mai mult. Încet dar sigur cum ar veni. Scârțâia din toate încheieturile. Plutea deasupra la toate un frig ca de frigider.

- Dacă nu rămânem pe vas suficient de mult încât să ajungem în capătul celălalt n-o să mai poată regizorul să surprindă toată catastrofa, continuă Ilarie adresându-se aerului de dinaintea sa. Hai, să fim puternici, dragostea mea...

Dragostea vieții lui, Andromeda fon Kaiserslauter, născută Tulumbeanu, într-o primă fază, îl auzi dar nu-l ascultă. Minte îi fugea înnebunită căutând un reper, ceva oricât de mic dar sigur de care să se poată agăța. Nu putea pricepe s-o tai cum de ditamai vasul, considerat de nescufundat, o luase acum la vale rău de tot. Andromeda considera incredibil ca peste un timp oarecare, puțin nu mult, toată barca asta de fier și lemn, mândria tehnologiei moderne, avea să zacă pe fundul oceanului. Parcă ar fi fost vorba de un film din seria catastrofă sau ceva de genul ăsta. Un banc prost, morbid, sec, la care nu râzi nici dacă ți se explică prin scheme. În același timp, paradoxal sau nu, mintea ei orbita în jurul discuției lor de ieri seară când, privind amândoi apusul, luaseră la puricat noțiuni precum credibilitatea personajului, natura intrigii unei proze scurte, esența temei unui roman, profunzimea sau superficialitatea vocii naratoriale. Aș putea să sar oleacă în trecut și să vă relatez această discuție dar m-a apucat o lene greu de descris în cuvinte. Să mergem, așadar, pe firul actualei povești.

Pe urmă, într-o a doua fază, Andromeda născută Tulumbeanu (și pe care maică-sa o încârligase cu un prosper om de afaceri din industria lemnului, individ care naiba știe pe unde umbla în clipa asta, mai știi?, poate făcuse infarct că era cam corpolent nu așa tras prin inel) rămase ușor blocată:

- Iubi, ia oprește-te, îl trase ea brusc de mânecă.

Se agățară de balustradă. Vasul nu sta, se înclina. Aproape imperceptibil dar se înclina. În curând avea să se încline superperceptibil, luminile să se stingă și atunci să te ții vericule de panică. Până în clipa de față însă era încă bine.

- Cum adică citez să surprindă regizorul catastrofa am încheiat citatul. Din tine. Ce vrei să spui cu asta?

Ilarie numai de dezbateri deconstructiviste n-avea chef în momentul ăsta delicat dar, din iubire pentru Andro a lui, îngăimă ceva. Care, desigur, n-avea nicio logică.

- Vrei să spui că noi suntem personaje de film și că Titanicul nu se scufundă cu adevărat?

Apoi pe un ton de pastor condamnând nu mai știu ce păcat capital:

- Ce naiba facem noi aici, Ilarie al meu?

Ilarie, cu toată educația lui de pasager călătorind la clasa a treia și de ins trăind, așa, liber, gen „trăiesc după cum îmi dictează propria conștiință iar nu a altora” avu un rictus ca de lord exprimându-și bucuria victoriei în fața unui adversar inferior:

- Titanicul s-a scufundat demult, scumpi. Și n-a fost nicio muzică pe fundal. Iar vaporul rupându-se în două nu s-a încadrat în categoria niciunui efect special. Cei de pe punte au asistat îngroziți la fenomen. Cât despre cei din bărcile de salvare ce să mai zic: luați la întrebări, după catastrofă, susțineau ba că vasul s-a dus lin la fund, ba că a dispărut din peisaj ca și când ai șterge cu radiera un desen în creion, ba că ființe din altă lume l-au pulverizat în cele patru vânturi cu o rază verde.

- Și atunci?, făcu Andromeda vexată de-a binelea. Te mai întreb odată: ce naiba căutăm noi aici? Nu pricep: poți face o vrajă ca să ieșim naibii de aici și n-o faci pentru că... ăăă... să împlinim un destin regizoral?

- Aș vrea eu să pot face vrăji, mărturisi Ilarie în timp ce prin fața ochilor interni îi fulgeră imaginea unei cohorte de șobolani părăsind în goană corabia ce stă să se scufunde dar înecându-se în apa rece ca gheața pentru că, na, după gaura aia nu mai urma niciun uscat ci doar hașdoio. Din păcate nu sunt decât o ființă de celuloid. Mai nou, sunt o ființă virtuală. Gen încărcabilă pe harddisk, trasă de pe torenți, vizualizabilă via streaming.

Noaptea se scurgea înstelată. Undeva înspre dreapta se zărea nu-ș' ce stea aducătoare de noroc. Ochii lui iubi sclipeau seducători. La babord, cam la jumătatea distanței dintre provă și pupă, orchestra atacase un song aducând izbitor cu The power of good-bye a lui Madonna. Performat, desigur, din puterea viorii și a contrabasului. Vocea mai lipsea ca să poți jura bângând mâna în foc asupra originii cântecului...

Deprimant, dacă mă-ntrebați pe mine, pentru că înainte de asta se succedaseră în eter sunete precum Bărbierul din Sevilla, aria, de Rossini, Nicu Alifantis – Doamnă verde, Queen – I want to break free sau Savoy – Angela. Cum care Angela? Aia cu „când vântul despărțirii se pornește și rupe a speranțelor aripă doar inima te roagă omenește, iubito, nu pleca, nuuu, Angelaaa... șai-la-laaa”. N-o știți? Bă, nu știți ce pierdeți! Puneți mâna de vă faceți educație muzicală. E păcat, zău așa.

- Să-ți spun sincer îs perfect împăcat cu condiția mea, făcu Ilarie, apucând-o strâns de mână pe Andromeda.

Vasul începuse să se încline vizibil.

- Ar trebui să fii și tu. Nu de alta dar finalurile fericite mă emoționează până la lacrimi. Chiar dacă sunt triste. Sau mai ales atunci.

Luminile se stinseră. Lumea începu să țipe. Disperată. Într-una din bărcile de salvare careva se ridicase în picioare și, cu mâna imitând salut militar, porni să cânte „Deșteaptă-te române”. Dintr-o altă barcă veni spre ins, cu boltă, un cartof. Și recomandarea să stea dreacu jos că n-avea voce neam.

Andromeda nu stătu prea mult pe gânduri. Puse în balanță lucruri numai de ea știute iar la final se văzu nevoită a-i da dreptate lui Ilarie. Ocazie cu care îi umflă un sărut pasional iar după aia îi declară că măcar vor muri împreună. Asemeni lui Romeo și Julietei.

Pe fundal se auzea de undeva, în surdină:

o nouă zi de dragoste ne-așteaptă.. Savoy, tot Savoy – Duminică.

Mă duc să mănânc un pateu vegetal. De casă nu cancerigenul din comerț.

Un poet din stirpea marilor tragici

Emanuel POPE

Poet din stirpea marilor tragici și poet al cetății, Virgil Andronescu reușește încă o dată și prin acest volum să ne uimească și să ne aducă în fața marilor întrebări ale vieții cu un curaj și cu o forță a sincerității absolut amețitoare. Printr-o tehnică deschisă și sub aparența unei simplități, în fapt muncite în adanc, poetul, martor odată cu noaptea a tuturor căderilor semenilor săi- așa cum și spune în deschiderea volumului- își îndreaptă lama ascuțită a rațiunii în principal asupra propriei persoane pe tot parcursul desfășurării lirice, invitând, ca partener de discuții în desfășurarea tuturor acestor exerciții de asceză, Divinitatea.

Poemul ce dă și titlul volumului vine să lămurească cititorul în clar despre pozițiile și baricadele la care a aderat poetul indentificându-și viața cu ele și asta în ciuda unui trai deloc ușor trăit într-o provincie încă roșie. Tehnica rimei acestui poem ne va aminti spre final, prin sonoritate, de poezia marelui Eminescu, însă adaug aici numai strofa de început, lăsându-i astfel cititorului neștirbită plăcerea descoperirii:
Doamne Dumnezeul nostru,
Tată darnic iubitor,
Nu ce vedem, doar ce credem
Este darul Tău nepieritor!

Sătul de cursa asta de șoareci alergând după pisici, de joaca asta a aparețelor și esențelor ca năluci scriitorul situat pe stânca nemângâierilor, aici unde omenirea și-a consolidat iadul!, visează să ia o pauză, să-și pună în ordine veșnicia / și-apoi s-o poetizeze / lipsind-o de semenele de punctuație / să nu-i știe eternitatea!.
Refugiat în Patria-Colii-de-Scris, cum prea frumos ne spune, Virgil Andronescu nu ne ascunde nimic din trăirile, visele și chinul

îndoielilor sale, care de multe ori îi flagelează spiritul, iar în Goful Sângelui mutilat, încercând înfrângerea sa ca exercițiu, oferă astfel oamenilor o oglindire și le propune o cale decentă de reaşezare într-o albie mai bună valorică, tocmai prin predarea sa, am putea spune chiar prin jertfa sa- păstrând desigur proporțiile. Rugăciune și necaz, poemele sale sunt în adevăr și levitații și căderi dovedind și urmând traiectoria unui spirit hotărât a se salva în plin veac al damnațiunii.

Poezia lui Virgil Andronescu nu este o lectură ușoară și el trebuie citit așa cum se citesc marii clasici, vers cu vers și rumegat bine pentru că nimic nu e întâmplător așezat în rimele sale, iar acolo unde poetul nu reușește să fie pe deplin convingător, e bine să ne aducem aminte de vorbele lui Umberto Eco din Numele trandafirului, cum ne invită chiar autorul în finalul poemelor sale din carte: în fața unei cărți nu trebuie să ne întrebăm ce spune, ci ceea ce vrea să spună.

Cuvinte de laudă ar trebui scrise și în legătură cu ilustrarea volumului de către artistul Hugo Mărăcineanu, artist brăilean și el, desene dovedind din plin experiența și genialitatea unui spirit de zile mari.

note pe marginea volumului "*Levitații și căderi*", autor Virgil Andronescu, apărut în decembrie 2021 la Editura *InfoEST*, Siliștea - Brăila

Aripi

Valeriu GĂUREANU

Aseară am primit aripi.

Și eu am visat în copilărie sau la adolescența puberă că zbor, că mă înalț deasupra tuturor pentru ca apoi să cobor într-un picaj nebunesc, asemenea vulturului negru viforât în disperarea ultimului atac al supraviețuirii, că evit în ultima clipită strivirea de stânci sau de case, precum rândunicile frenetice care vestesc, prin zborul lor tumultuos deasupra pământului gloduros, iminența ploilor vijelioase de vară, că mă înalț din nou spre soare, deodată cu un stol de ciocârlani moțați, împeștrăți în cenușiu, cu cozi mincinoase de fazan, pentru ca apoi să alunec legănat spre baștină, la fel ca frunzele uscate, roșiaticice, ale stejarului, la vremea toamnei târzii.

Indiferent câte acrobații am făcut în zborurile mele, nu m-am lovit niciodată, pentru că în fața catastrofelor aveam dăruită cea mai de eficace armă, efemera revenire, după care îmi reluam și mai zburdalnic, și mai hotărât, plutirea peste tot, peste toate.

Curios din fire, ranversam când lin, când îndârjit, însă nu am reușit niciodată, niciodată să-mi văd aripile, deși știam cum vreau să fie.

Aseară am primit aripi.

Așa trebuie să fi fost, pentru că nu am simțit nici o secundă furnicăturile creșterii din rană, nici spasmele zămislirii din clipele nașterii pe care le îndură mamele, nici lânzeala dulce și dureroasă a pupei ascunsă în cocon, așteptând să-i crească aripi de fluture.

Pesemne că le va fi adus vreun curier care, încurcând comenzile în graba livrării coletelor și în alte părți, a semnat el în locul meu, enervat probabil de faptul că nu îi aud chemarea și în aceeași măsură, de natura pachetului. Cine mai comandă astăzi aripi, când biletele de avion, dus-întors, sunt mai ieftine decât cele de tren!

Pasămi-te, au sărit singure direct pe omoplații mei, înșurubându-se adânc, încercând oarecum să se ascundă, dar eu știam deja din vremea copilăriei cum trebuie să arate – mari, frumoase, înalte de-un cot deasupra capului și cu vârfurile mângâind pământul, având culoarea îngemănată a cafelei și a coniacului. Pentru mine, când eram mic, cafeaua aducea aerul complet al orientului, iar mai târziu, la vremea adolescenței năbădăioase, coniacul însemna atingerea inimii cu o minusculă rază de soare ce parcă lumina mai mult de-atât, lega la căldura luminii sale, gândul curat cu inima bună.

Nici măcar atunci nu am visat la aripi de aur, în mintea mea ar fi fost un fel le lès-majesté față de îngerii care primiseră darul îndumnezeirii, nici la aripile argintii ale îngerilor îmbrăcați în armuri strălucitoare, gata de lupta vitejească cu răul sau aripile albe ale celor blânzi, cumiști, în orice moment jertfelnici pentru credință.

Aripile mele erau așa cum le-am dorit dintotdeauna, de un maroniu-roșiatic dulce, ușor sclipitor. Imediat m-am avântat spre înalțuri, cântându-mi singur bucuria, mândru mult peste cât se cade, găsind pentru o secundă că rostul meu este desigur printre stele, fiind chiar ușor, foarte ușor, supărat că au ajuns așa de târziu la mine. Ei, dacă veneau acum treizeci de ani, ce repede aș fi cules brațe de stele pe care le-aș fi statornicit cu mângâieri, în fiecare seară, în poala iubitei, cum aș fi stors în copilărie cozile cometelor ca să umplu lăptăresele de pe polițele cu oale colorate, din lut, cum aș fi îndreptat dintr-o singură fâlfâire cărările zigzagate ale tinereților timpurii, câte care cu roți surpate aș fi reparat, câte poduri peste stavile de netrecut aș fi înălțat, câte ...

Ce-o fi cu ele de-au ajuns așa târziu? Să fi primit eu darul despărțirii răului, al aruncării în neguri a neghinei? Îmi voi desface într-o clipită aripile uriașe cu care voi vântura lumea de la un cap la altul, dându-le celorlalți, drept pavăză, doar credința și, rânduind balanțe la fiecare răscruce, voi implora îngerii judecători cu aripi de argint să-și mai întrebuițeze odată armele și armurile. Cu vijelia mea năprasnică, voi desrobi de sub zăgazul barajelor toate apele, redând pământului înțelenit și pârjolit binecuvântarea vieții dintâi dăruite, prin vocot voi mătura munți și văi, lăsând crestele libere pentru vulturii pribegiți și păsăretul urgisit, cu suflul meu uriaș voi ridica valuri cât Carpații, greblând adâncurile de necurățenie și lecuind rănila nepătrunsului abis...

Mă voi întoarce din nou la voi, îngenunchind, alături de îngerii cu aripi imaculate, strălucitor de albe, încercând împreună răscumpărarea, calea dintotdeauna dreaptă, dintotdeauna vie, dintotdeauna nouă...

Și câte nu aș mai avea de făcut! E absolut obligatoriu să-mi fac un plan, să stabilesc priorități, să mă gândesc la excepții, ba chiar cred că un sistem birocratic ar fi de mare ajutor în fața nemărginitei avalanșe care se prezumă. Nicum nu este timp de pierdut, aceasta trebuie să fie rânduiala aripilor mele!

Ori poate că voi răsturna lumea de astăzi, cea atât de bine știută, atât de repede cunoscută că ajunge știrea de la polul nord la polul sud, înaintea undei magnetice! Rămâne vorba între noi, însă eu, de când eram copil, am avut anumite dubii în legătură cu magnetismul. M-am convins mai târziu că am dreptate, că doar pretindem că am cunoște fenomenele legate de principiul general al magnetismului și că la aceeași concluzie au ajuns întotdeauna, în toate epocile, cei câțiva mari învățați ai lumii, însă în vremile de început, pentru a nu ne fi prea rău, ne-au inventat legende, iar acum, pentru a nu ne fi prea bine, ne inventează limite.

Așadar, voi răsuci lumea cu josu-n culme, voi răsturna palate și voi ridica bordeie, voi pune preaslăvitul din ce în ce mai jos, preainălțând neștirea șireată sudată în neobrăzare. Nu-i mult de muncă, în curând voi isprăvi, toate sunt aproape gata făcute, dar tare mi se pare că iar am să revin la calea ce-o gândeam cu o clipă înainte.

Mă legănam distrat pe ramura cea mai groasă a unui stejar uriaș, gândind cu voluptatea puterii la tot ce am să fac, când am simțit un vânticel răcoros mai jos de subțiori, deasupra locului din care Creatorul a luat mostră pentru o caldă și nouă zidire. Am simțit deodată cum alte aripi, mai înguste și mai lungi decât primele, se desfășoară în stânga și în dreapta mea, primele transformându-se după noul model - transparente ca sticla, înguste și țepene, lungi de peste trei metri fiecare.

Am privit temător cele patru aripi și mi-am luat cu frică zborul, la prima pală de vânt mai serioasă, gândind că măcar voi putea să planez spre un loc deschis, lipsit de pericole.

Oho, cele patru aripi drepte nu erau deloc fragile, dacă erau din sticlă trebuie să fi fost un termopan triplu stratificat, cu margini flexibile din lemn de stejar ranforsat la abur sub presiune, pentru că mă deplasam cu ușurință, coteam brusc în orice direcție, în sus sau în jos, ba chiar puteam opri brusc și manevra în spate precum mașinile în marșarier.

Stăteam drept, cu aripile uriașe de libelulă bâzâind imperceptibil, mă repezeam în cădere pe bulevardele desenate de rândurile de copaci care mai străjuiesc unele șosele, zburdam deasupra lacurilor, pădurilor, florilor...

Da, cu aripile mele turate la maxim voi scutura polenul florilor din toate poienile, îl voi amesteca și-l voi sufla între petale redând pământului miracolul seminței, iar din polenul cel mai fin, ridicat cel mai sus, voi fermenta pentru zei cel mai parfumat, mai auriu, hidromel.

Zburam lin deasupra unui câmp cu flori când am simțit că ceva nu este în ordine. Bâzâitul aripilor mele care aducea cu murmurul firelor de înaltă tensiune ai stâlpilor din magistralele de transport energie electrică, se molfăia, se estompa precum un motor care începe să dea rateuri și este repornit, pentru ca, după câteva secunde, să mă prăbușesc în iarbă, aripile mele îndoindu-se și lovind în gol.

Norocul meu a fost că nu mă grăbeam și am aterizat în picioare, cu aripile strânse la spate. Atunci am observat că se lățiseră, se subțiaseră mai ceva decât o coală de hârtie! Colorate cărămiziu cu pete mici, negricioase, iar cele din față având vârful negre, cu câteva pete cărămizii în lateral, erau de o fragilitate fără seamăn.

Trebuia să învăț din nou a zbura, acum folosindu-mă de alte tehnici, alte mișcări. M-am privit cu mai multă atenție și am observat că pe aripi, cântarele de parfum sunt deschise și eliberează feromonii destinați să atragă femelele.

Asta îmi mai trebuia! După ce că am devenit un ordinar, cel mai comun dintre toți fluturii, fluturele-de-scaieți, că de, nu puteam să fiu și eu un amiral roșu, un ochi de păun sau un monarh, na, să trăiesc măcar vreo nouă luni, mi-am parcurs și întreg ciclul ou-larvă-pupă-fluture, rămânându-mi de trăit câteva zile.

Când să mă mai bucur de zborul meu codificat sub soare, când să-mi mai antrenez aripile din spate ca să cârmesc spectaculos, când să-mi tonific aripile din față ca să pot zbura pe ploaie? Mai am de trăit câteva zile și trebuie să mă înmulțesc! Dar eu sunt un fluture inteligent nu unul habotnic! Și nici nu știu de unde să închid cântarele de parfum...

Căutând să găsec rezolvare unei situații fără ieșire, mă frământam disperat, gata să plâng, atunci când, cuprins de o fericire fără seamăn, am simțit dulcea înjunghiere a razelor de lumină, printre genele strânse. Astăzi a fost cea mai fericită dimineață din viața mea. Priveam, fără să-mi pese de lacrimi, lumina soarelui, iar inima îmi cânta, bubuind ascunsă undeva prin creier, mulțumiri fierbinți Celui de Sus - „Bine ești cuvântat Doamne, învață-ne pe noi îndreptările tale!”.

Zig-zag brăilean

Mihai VINTILĂ

Revista de informare rurală **InfoZone** a ajuns la numărul 36/2022. Editorialul este semnat de Gabriela Popa care se întreabă *Încotro cu tradiția?* Articolele cuprind evenimente din comunele din partea de sud est a României desfășurate în ultima perioadă cum ar fi: *Sezătoare la Jitia, Un nou ansamblu folcloric de copii, Sezătoarea tradițională din comuna Viziru județul Brăila, Zvon de primăvară - spectacol în comuna Măxineni, Performanță în educație la școala din comuna brăileană Romanu, Căminul cultural din comuna Liești inaugurat cu un spectacol dedicat zilei de 8 martie*. Bogatul sumar, din cele 36 de pagini de revistă, este o adevărată cronică a satului românesc contemporan.

Apare, după ceva timp de tăcere, un nou număr din revista **Poem Caffe** nr.12 / 2022. Semnalăm din cuprinsul ei poezii semnate de Mihai Ursachi, Laurențiu-Ciprian Tudor, Violeta Savu, Teo Laurean, Costel Sudit, Diana Trandafir, Valentina Balaban, Dana Borcea, Emilia Amariei, Silviu Dachin. Proza aparține lui Francis Ponge, Eduard Dorneanu, Livia Dimulescu, Guy Allix, Mihai Gălățanu. Revista are în interior mai multe imagini cu obiecte.

Underground-ul Metal din România

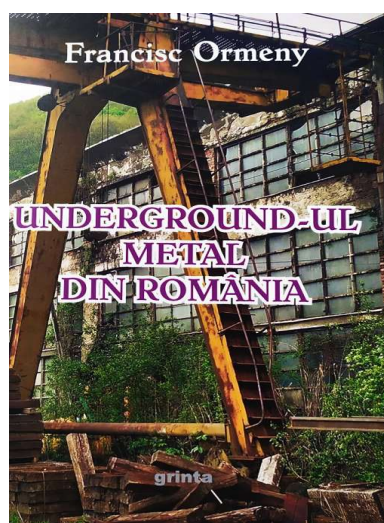

Bogdan BOERU

...Și nu mă refer doar la o apariție editorială. Ar fi prea simplu. Cartea „Underground-ul Metal din România”, scrisă de Francisc Ormeny și publicată la Editura Grinta din Cluj în 2021 este o apariție precum aceea pe care abia dacă reușești să o captezi cu coada ochiului, în beznă, după care te trezești bântuit de întrebarea: „A fost aieva?”.

Astfel s-a tradus primul gând care mi-a trecut prin cap după ce am citit cele șaisprezece eseuri și interviuri ce compun această carte. Despre mișcarea Underground din zona Heavy Metal românească s-a scris destul de mult, dar nu îndestulător, în ultimii treizeci de ani. S-au întocmit cronologii, s-au încropit istorii. Însă demersul lui Francisc Ormeny este unul cu totul original și acest lucru îl face pe autor o voce solitară, deocamdată, în acest domeniu, cel puțin la noi în țară. Autorul și-a ales șaisprezece formații de muzică Metal din România (probabil în funcție de anumite preferințe personale) și le-a abordat nu în maniera istoricistă, cumva seacă, pur factuală, cu care cronicarii muzicali din această zonă și-au obișnuit cititorii. Francisc Ormeny scrie despre mesajele muzicale ale acestor formații, sondează adânc în textele ce însoțesc melodiile și o face într-un fel delicat, nu impune idei, ci deschide câmpuri de cercetare. Face acest lucru fiindcă are toate pârgiile la îndemână și când spun acest lucru, consider că se impune o scurtă prezentare a autorului. Francisc Ormeny este Doctor în Filozofie Contemporană al Universității Babeș-Bolyai din Cluj Napoca și autor de studii publicate atât în țară, cât și în străinătate, studii ce acoperă o arie largă de subiecte, de la literatură la (cine s-ar fi așteptat la asta?) filozofie, trecând prin arhitectură și nu în ultimul rând prin ceea ce pare a fi marea lui pasiune: muzica Metal, în special zona ei extremă.

Pentru cititorul nefamiliarizat cu ideea de Underground, cred că sunt binevenite câteva scurte clarificări privind fenomenul. În artă, în general, și în muzică, în particular, pentru că despre muzică vorbim, există două feluri de manifestări: mainstream și underground. Pentru o imagine cât mai clară asupra celor două abordări, voi spune așa: un concert strălucitor, susținut de un artist cunoscut la scară largă și (sau mai ales) datorită expunerii lui mediatice, un concert în fața unui public de câteva zeci de mii de spectatori, televizat și marketat corespunzător ține de mainstream; un concert susținut într-un club, de un artist nu la fel de cunoscut, în fața unui public de câteva sute de oameni, ține de abordarea tip underground.

Evident, a pune față în față cele două manifestări și a avea pretenția să cuprinzi întreg tabloul mainstream sau întreg tabloul underground ar fi aproape un păcat.

Marea problemă care se ivește atunci când se așază alături două astfel de posibile imagini constă în aceea că mulți dintre cei care le văd au tendința să facă o comparație între ele, ceea ce este greșit!

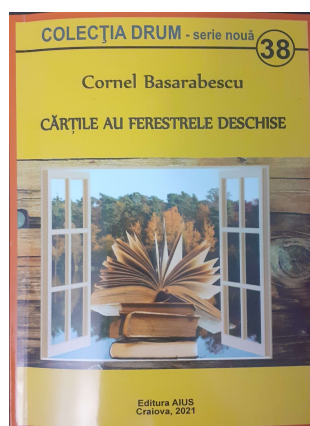
Pentru a înțelege ce este underground-ul, trebuie subliniat mai întâi ceea ce NU este el! El nu este Liga a doua de la fotbal. Nu este „eșalonul inferior valoric”, asta ca să folosesc unul dintre clișeele redactorilor sportivi. Dacă nu are strălucirea mainstream-ului, dacă nu vehiculează sumele vehiculate acolo, dacă nu se bucură de aceeași expunere mediatică, ei bine, aceasta se întâmplă NU pentru că artiștii underground ar fi mai neinspirați. Aceasta se întâmplă fiindcă artiștii din underground resping moda, resping ideea de aliniere la un trend și preferă să se adreseze unui public mai restrâns, dar cu care rezonază la un nivel mai intim. Pare că sunt cumva părtinitor, nu-i așa? Probabil. Poate că „de vină” este și background-ul celui care scrie aceste rânduri. Dar cel care scrie aceste rânduri își asumă părelnică părtinire. Exact ca oricare artist din underground! Pentru că... da! Artiștii din underground își asumă discursul de tip underground. Își asumă faptul că, probabil, muzica lor nu le va aduce un disc de platină, dar muzica lor va coagula ascultători fideli, care să rezonzeze cu mesajul lor artistic. Își vor asuma că, probabil, piesa lor de teatru, jucată pe cine știe ce scenă improvizată, nu le va aduce Broadway-ul la picioare, dar, după căderea cortinei (mai mult ca sigur și ea improvizată!), spectatorii vor pleca acasă conștienți că nu doar au asistat la un spectacol, ci că l-au trăit. Exemplele ar putea continua și ele nu au rostul de a „demoniza” mainstream-ul sau de a-l acuza de prea multă strălucire și prea puțină substanță. Nu! Artiștii sunt oameni complecși și vor lucruri diferite de la arta lor. Același lucru se întâmplă și cu oamenii din public: au așteptări diferite și, în funcție de așteptări, frecventează un gen sau altul, rezonază cu o abordare sau cu o alta.

La fel stau lucrurile și cu Francisc Ormeny și cu volumul său de eseuri și interviuri, „Underground-ul Metal din România”. El își asumă drumul pe care a apucat, chit că este o nișă. Ceea ce immortalizează el în paginile cărții nu este o suită de fotografii înfățișând rockeri pozând în băieți răi ori surprinși pe scenă, cântând. El surprinde o sumă de trăiri: trăirile artiștilor, atunci când și-au compus piesele și și-au scris versurile, dar și trăirile spectatorilor, pentru că Francisc Ormeny se plasează pe sine în rândul spectatorului fidelizat de sinceritatea, poate uneori naiv tradusă în versuri, a unui cântec venit spre urechile publicului în acorduri distorsionate de chitară, însoțite de abordări vocale tip „growl” sau „scream”. Sentimente și gânduri! Iată ce extrage Francisc Ormeny din muzica celor șaisprezece formații Metal abordate în acest volum. Pentru el, muzica Doom-Metal a formației bucureștene Abigail este „o muzică despre formele psihice umane ce ce nu se mai vor pe ele însele” (p.11), în vreme ce stilul ieșenilor de la trupa God îl poartă prin epoci istorice dominate de legendă, iar piesele muzicale ale constanțenilor de la Interitus Dei îi prilejuiesc incursiuni în lumea sacrului și a simbolurilor arhetipale, aceasta ca să dau numai câteva exemple din cele ce se găsesc în volum.

Eseistul are pârghiile potrivite nu numai pentru a decripta mesajul artistic al formațiilor abordate: Abigail, Altar, Atys, Disinter, False Reality, God, Gothic, Grimegod, Hteththemeth, Interitus Dei, Marțolea, MBP, Mercy's Dirge, My Shadow, New Age, Satanochio. Mai mult, el are și pârghiile bibliografice care să îi susțină părerile, ceea ce mi se pare cel puțin la fel de important. Referințele culturale folosite și raportarea la clasicii filozofiei și ai criticii literare aduc un plus de credibilitate discursului și fac din acest volum nu doar o posibilă, ci o obligatorie prezență în bibliografia oricărei lucrări ulterioare care și-ar dori să extindă cercetarea fenomenului „underground” și a universului de idei al acestuia fie la alte formații de muzică și la alte genuri muzicale (hip-hop, jazz etc), fie la celelalte ramuri ale artei (teatru, film, dans etc).

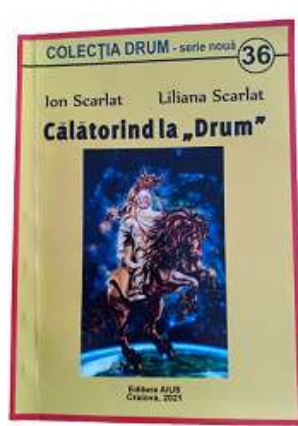
Semnal

Cornel Basarabescu,
Cărțile au ferestrele deschise
Craiova,
Ed. Aius, 2021.

Ion Volcu,
Ana-Maria Florică
Decorații românești
Brăila,
Ed. Proilavia, 2021.

Ion Scarlat,
Liliana Scarlat,
Călătorind la „Drum”
Craiova,
Ed. Aius, 2021.

Noro Jerca, Gheorghe Sarău,
Valeriu Ion Găgiulescu
*Turnu Măgurele, pas cu pas,
pe străzile lui de azi și din trecut*
Târgu Mureș,
Ed. Vatra veche, 2021.

Valeriu Ion Găgiulescu,
*Versuri pulsatorii
cu punctuația la cititor*
Siliștea-Brăila,
Ed. infoEST, 2021.

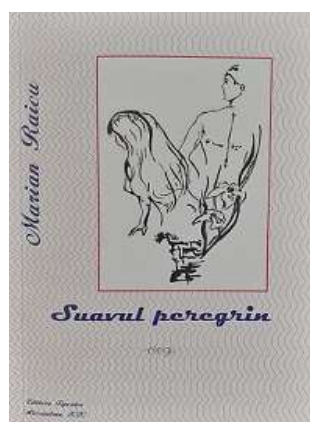
Cristian Gabriel Moraru,
*Zece poeți
teleormăneni*
Craiova,
Ed. Aius, 2021.

Noro Jerca,
*Comunitatea evreiască
din Turnu Măgurele*
Siliștea-Brăila,
Ed. infoEST, 2022.

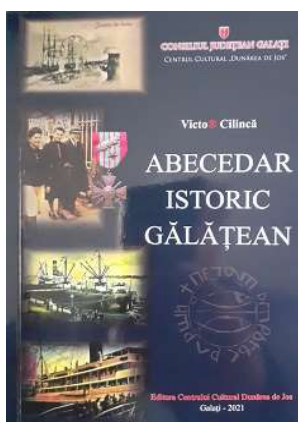
Lucia Pătrașcu,
Clipa de taină a cărților
Brăila,
Ed. Lucas, 2022.

Marian Raicu,
Suavul pelerin
Alexandria,
Ed. Tipoelex, 2020.

Daniela Achim Harabagiu,
*O altă dimensiune
a sentimentelor*
Baia Mare,
Ed. eCreator, 2021.

Victor Cilincă,
*Abecedar istoric
gălățean*
Galați,
Ed. C.C.D.J., 2021.

Domnița Neaga,
Între două veșnicii
Apahida,
Ed. Neuma, 2021.